

ŽIV / AIDS ir lytiškai plintančių infekcijų profilaktikos bei kontrolės 2024–2030 m. veiksmų plano veiksmų ir uždavinių 2025 m. siejami rezultatai ir vertinimo kriterijai

Veiksmų plano uždaviniai	Siekiami rezultatai ir vertinimo kriterijai	2025 m.	Duomenų šaltinis	Pastabos
29.1. stiprinti ŽIV / AIDS ir LPI prevenciją ir mažinti stigmą	30.1.1. 5 proc. padidėtų visuomenės informuotumas apie ŽIV ir LPI	<p>Apklaustos duomenimis, dauguma respondentų apie ŽIV / AIDS sužino iš interneto – 62 proc. (n = 168), iš televizijos – 21 proc. (n = 57) ir medikų – 20 proc. (n = 54), 12 proc. – iš mokytojų, 8 proc. – iš knygų, po 4 proc. – iš radijo šaltinių ir draugų, 1 proc. – iš šeimos narių.</p> <p>2025 m. dauguma (98 proc.) apklaustųjų gerai žinojo, kad ŽIV galima užsikrėsti per nesterilius švirkštus ir adatas, 94 proc.– kad ŽIV užsikrėtusi nėščioji gali perduoti ŽIV savo vaikui nėštumo ir gimdymo metu, 55 proc. – kad ŽIV užsikrėtusi moteris gali perduoti ŽIV per pieną žindydama kūdikį, 79 proc. apklausoje dalyvavusių apklaustųjų nurodė, kad žmonės apsisaugoti nuo ŽIV gali kiekvienų lytinių santykių metu naudodami prezervatyvą, 98 proc. žinojo, kad iš pažiūros sveikai atrodantis žmogus gali būti užsikrėtęs ŽIV. 94 proc. respondentų nurodė žinantys, kad ŽIV neužsikrečiama valgant kartu su ŽIV užsikrėtusiu žmogumi, 83 proc. žino, kad ŽIV neplinta per vabzdžių įkandimus.</p> <p>Pagrindinis informacijos šaltinis: internetas – 62 proc. apklaustųjų; televizija – 21 proc. apklaustųjų; medikai – 20 proc. apklaustųjų; mokytojai – 12 proc. apklaustųjų; knygos – 8 proc. apklaustųjų; radijas ir draugai – po 4 proc. apklaustųjų; šeima – 1 proc. apklaustųjų;</p>	NVSC	2025 m. internetinė apklausa

	30.1.2. ŽIV ir LPI prevencinių priemonių taikymo aprėptis rizikos grupėse (ŠNV, VSV, SPTA) būtų ne mažesnė nei 60 proc.	Vadovaujantis žemo slenksčio paslaugų informacine sistema (ŽSP IS), 2025 m. ŽSK išdalinta 61 032 vnt. prezervatyvų; išdalinta 753 295 vnt. švirkštų su adatomis, o tai 12,5 proc. daugiau nei 2024 m. (669 439 vnt.).	RPLC	
	30.1.3. kiekvienam ŠNV, skaičiuojant visą ŠNV populiaciją, išdalijamų vienkartinį švirkštų ir adatų skaičius siektų ne mažiau kaip 200 vienetų per metus	2025 m. ŽSK vienas paslaugų gavėjas, kuriam buvo išduodamos švirkštimosi priemonės, per metus gavo vidutiniškai po 148 švirkštus su adatomis.	RPLC	
	30.1.4. pakaitine opioidine terapija būtų gydoma ne mažiau negu 40 proc. visos opioidus vartojančios ŠNV populiacijos	Pakaitinio gydymo paslaugos buvo tęsiamos ir plėtojamos – 2025 m. jose dalyvavo apie 940 asmenys, išlaikant stabilias apimtis, o kai kuriose srityse fiksuotas augimas.	Suminiai įstaigų pateiktų duomenys	

29.2. gerinti ŽIV / AIDS ir LPI diagnostiką ir gydymą	30.2.1. diagnozuotų ŽIV asmenų, žinančių apie savo ŽIV statusą, 2030 metais būtų 95 proc. numanomo užsikrėtusių ŽIV asmenų skaičiaus;	79 proc. ŽIV. užsikrėtusiųjų žino, kad yra užsikrėtę ŽIV	NVSC (UNAIDS)	
	30.2.2. 90 proc. asmenų, priklausančių rizikos grupėms ir gaunančių žemo slenksčio paslaugas, būtų testuojami greitaisiais ŽIV ir LPI testais	84 proc. ištirtų dėl ŽIV 37 proc. ištirtų dėl HbsAg 80 proc. ištirtų anti-HCV 36 proc. ištirtų dėl sifilio	Respublikinis priklausomybės ligų centras. Lietuvos žemo slenksčio paslaugų kabinetų veiklos metinė ataskaita 2025 metai.	
	30.2.3. ne mažiau nei 90 proc. asmenų, kuriems tais metais naujai nustatytas ŽIV / AIDS, būtų integruoti į sveikatos priežiūros sistemą ir jiems paskirta antiretrovirusinė terapija (ART)	76,4 proc. asmenų, kuriems 2025 m. buvo diagnozuota ŽIV infekcija, 2025 m. paskirta antiretrovirusinė terapija (ART).	NVSC	

	30.2.4. iki 2030 m. 95 proc. asmenų, kuriems diagnozuotas ŽIV / AIDS, būtų skirta ART	68 proc. ŽIV užsikrėtusių gauna ŽIV ligos gydymą	NVSC (UNAIDS)	
	30.2.5. iki 2030 m. 95 proc. visų gydyme dalyvaujančių asmenų viruso krūvis būtų neaptinkamas	96 proc. Lietuvoje gydomų ŽIV užsikrėtusiųjų pasiekė pakankamai gerų ŽIV ligos gydymo rezultatų – nuslopintas viruso dauginimasis ir jo koncentracija kraujyje.	NVSC (UNAIDS)	
	30.2.6. ne mažiau nei 95 proc. nėščiųjų įtrauktos į antenatalinės priežiūros programas ir ištirtos dėl ŽIV ir sifilio bei ne mažiau nei 95 proc. užsikrėtusiųjų taikomas sifilio gydymas	2025 m. 92 proc. nėščiųjų buvo ištirtos dėl ŽIV infekcijos; 92 proc. nėščiųjų buvo ištirtos dėl sifilio; 100 proc. užsikrėtusiųjų sifiliu nėščiųjų buvo gydomos dėl sifilio.	Higienos instituto duomenys, paskaičiuoti iš Privalomojo sveikatos draudimo informacinės sistemos (PSDF IS) ULSVIS	

29.3. gerinti ŽIV / AIDS ir LPI paslaugų kokybę ir prieinamumą bei tarpinstitucinį bendradarbiavimą	30.3.1. iki 2030 m. 90 proc. iš LAV grįžusių asmenų tęstų gydymą ART	2025 m. 57 proc. iš LAV grįžusių asmenų tęsė gydymą ART asmens sveikatos priežiūros įstaigose;	NVSC, LKT	
	30.3.2. būtų pašalinti egzistuojantys administraciniai ir teisiniai ŽIV / AIDS ir LPI prevencijos, diagnostikos ir gydymo barjerai rizikos grupėms			